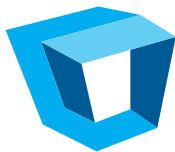

Yhteiskuntatieteellisen tietoaarkiston vuosikertomus 2020

TIETOARKISTO

Yhteiskuntatieteellisen tietoaarkiston vuosikertomus 2020

YHTEISKUNTATIEEELLINEN TIETOARKISTO

Yhteiskuntatieteellinen tietarkisto
Vuosikertomus 2020

Julkaisija: Yhteiskuntatieteellinen tietarkisto (FSD)
Käyntiosoite: Åkerlundinkatu 5 B, 4. krs Tampere
Postiosoite: Tietarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tuni.fi
fsd@tuni.fi
Internet: <https://www.fsd.tuni.fi>

Julkaisu vuosi 2021

URN: <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:V-202106220001>

Taitto: Tietarkisto
Tampere 2021

Sisällysluettelo

Tietoarkisto poikkeusoloissa – etätyötä ja ennätyslukuja	5
Tietoarkiston vuosi 2020 lukuina	6
Aineistojen jatkokäyttö	7
Aineistojen hankinta ja arkistointi	9
98 uutta aineistoa	9
Tietoarkiston datatiedostojen A-käyttöehto CC BY 4.0 -lisenssiksi	10
Aineistojen prosessointia ja haravointia helpotettiin	10
Penna – kirjoitusaineistojen keruutyökalu	11
Tekniset palvelut ja turvallinen etätyö	11
Yhteistyö Tampereen yliopiston sisällä	11
Tietoarkisto neuvoo ja opastaa	12
Tietopalvelussa asiantuntijat auttavat	13
Kvalitatiivisten aineistojen käsittelyn oheistus	
Aineistonhallinnan käsikirjassa päivitettiin	13
Muita tietovarantoja ja verkkopalveluita	14
Viestintää ja tapahtumia	14
Kotimainen ja kansainvälinen yhteistyö	15
Tietoarkisto kansainvälisissä organisaatioissa	16
Kotimaisen ja kansainvälisen yhteistyön hankkeet	17
Kansainvälisiä vertailevia aineistoja	18
Talous	19
Organisaatio ja henkilöstö	19
Tietoarkiston valtakunnallinen neuvottelukunta	20
Tietoarkiston henkilökunnan julkaisuja ja esityksiä	21
Julkaisuja muissa kuin Tietoarkiston omissa julkaisuissa	21
Tietoarkiston henkilökunnan esityksiä 2020	22

Tietoarkisto poikkeusoloissa – etätyötä ja ennätyslukuja

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto (Tietoarkisto) on CoreTrustSeal-sertifioitu sähköisen tutkimusdatan asiantuntijaorganisaatio, joka hoivaa ja säilyttää pitkäaikaisesti suomalaisen yhteiskunnan, ihmisten ja kulttuuristen ilmiöiden tutkimiseksi kerättyjä aineistoja. Yksikkö on perustettu Tampereen yliopiston yhteyteen vuoden 1999 alussa. Tietoarkisto on eurooppalaisten tietoarkistojen muodostaman tutkimusinfrastruktuurin CESSDA ERICin kansallinen palveluntuottaja.

Vuodelle 2020 oli leimallista sekä tietoarkistolaitosten että asiakkaidemme etätyö ja kaikenlainen muu kotoa käsin tapahtuva osallistuminen. Maaliskuun puolivälissä tietoarkistolaiset siirtyivät tekemään töitä kotitoimistoistaan hyvin lyhyellä varoitusaikalla. Jo ennen pandemiaa tehty tietotekninen kehitystyö mahdollisti lähes kaikkien tehtävien tekemisen etänä. Aineistoja alettiin hyvin nopeasti myös julkaista Ailassa etäyhteyksien avulla. Kuten muualla myös Tietoarkistossa etätyötä tehdään varmasti pandemian jälkeenkin tavanomaista enemmän. Tampereen yliopiston monipistetyö- ja etätyömallit mahdollistavat tämän.

Etäily näkyi Tietoarkiston virtuaalisessa maailmassa toimivien palvelujen lisääntyneenä käyttönä. Aineistoja ladattiin ennätysmäärä. Aineistojen tallennus oli aktiivista, ja aineistojen arkistointia koskevaa neuvontaa annettiin aiempaa enemmän. Tietopalveluyhteydenottojen kokonaismäärä lisääntyi selvästi. Toisaalta annetun koulutuksen ja sitä koskevien yhteydenottojen määrä hieman väheni. Maailmanlaajuinen pandemia ei selittäne muutoksia kokonaan, mutta vaikutuksensa sillä varmasti on.

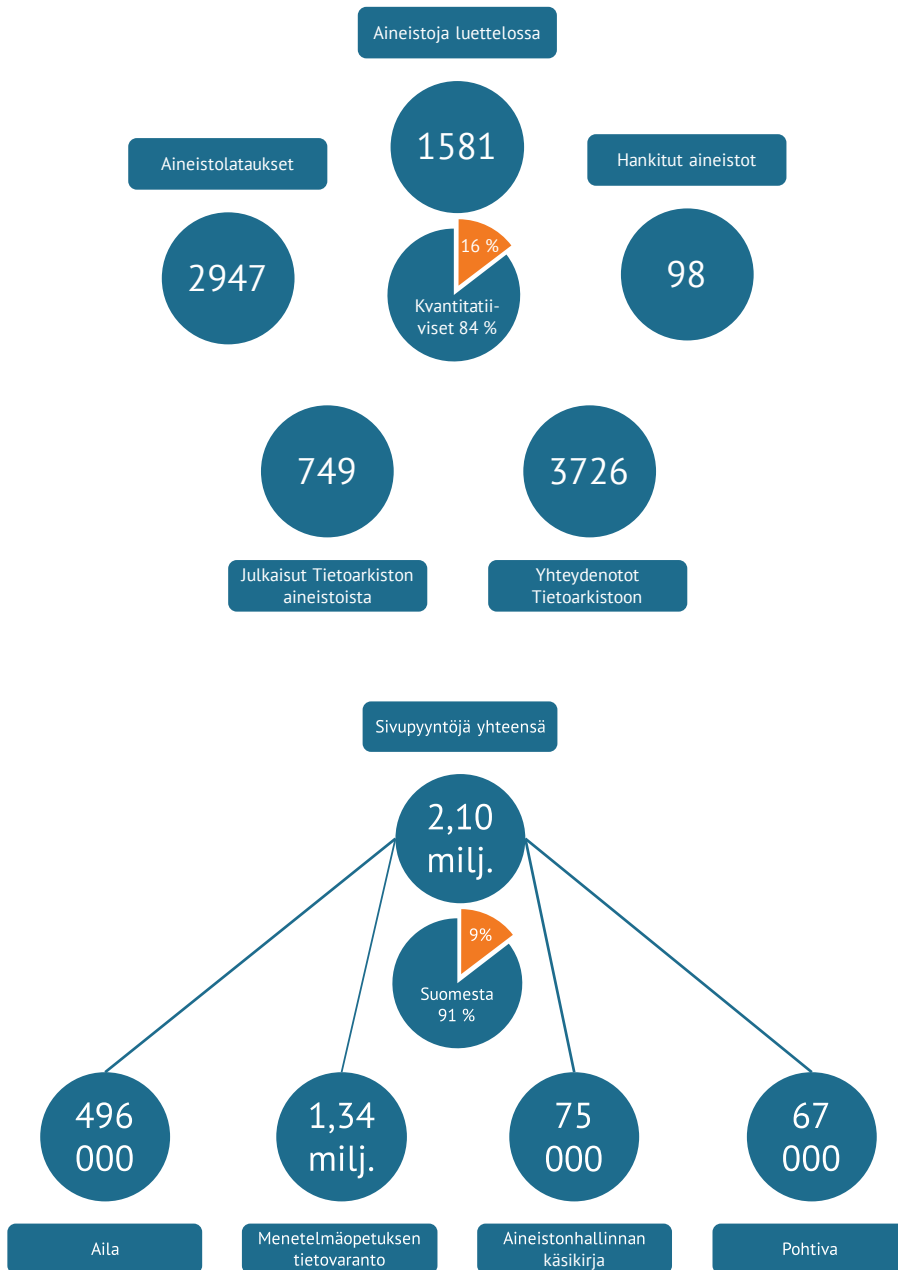
Vuosi 2020 päätti Tietoarkiston strategiakauden 2017–2020. Vuoden aikana uutta nelivuotisstrategiaa valmisteltiin yhdessä valtakunnallisen neuvottelukunnan kanssa. Samalla arvioitiin päättyvän strategiakauden saavutuksia. Voidaan sanoa, että Tietoarkisto on saavuttanut kansallisena palveluntuottajana vahvan aseman CESSDA ERICissä ja kansallisesti Tietoarkiston asiantuntemukseen ihmistieteellisten aineistojen turvallisen avoimuuden edistäjänä luotetaan laajasti.

Luotettavuuden, saavutettavuuden ja avoimuuden osoituksista mainittakoon vielä kolme vuoden 2020 saavutuksista. Tietoarkisto uudisti CoreTrustSeal-sertifikaattinsa ja sai erinomaisen tuloksen FAIR-periaatteiden toteutumista arvioineessa testissä. Joulukuussa Suomen Akatemian tutkimusinfrastruktuurikomitea julkaisi uuden tutkimusinfrastruktuurien tiekartan, jolle Tietoarkiston suunnitelma hyväksyttiin. Tietoarkiston kansallisia palveluja ja Suomen CESSDA ERIC -jäsenyyttä koskeva suunnitelma sai kansainvälisiltä asiantuntijoilta erinomaisen arvion. Tästä on hyvä jatkaa uuteen vuoteen ja uudelle strategiakaudelle.

Tämä vuosikertomus esittelee valikoidusti keskeisiä Tietoarkiston palveluita ja toimintaa. Laajemman kuvan palvelutarjonnasta ja kansainvälisestä ja kansallisesta kehitystyöstä saat yksikön verkkosivuilta.¹

¹ Strategia-asiakirjoihin voi tutustua Tietoarkiston verkkosivuilla <https://www.fsd.tuni.fi/tietoarkisto/asiakirjat/#strategiasuunnitelmat>.

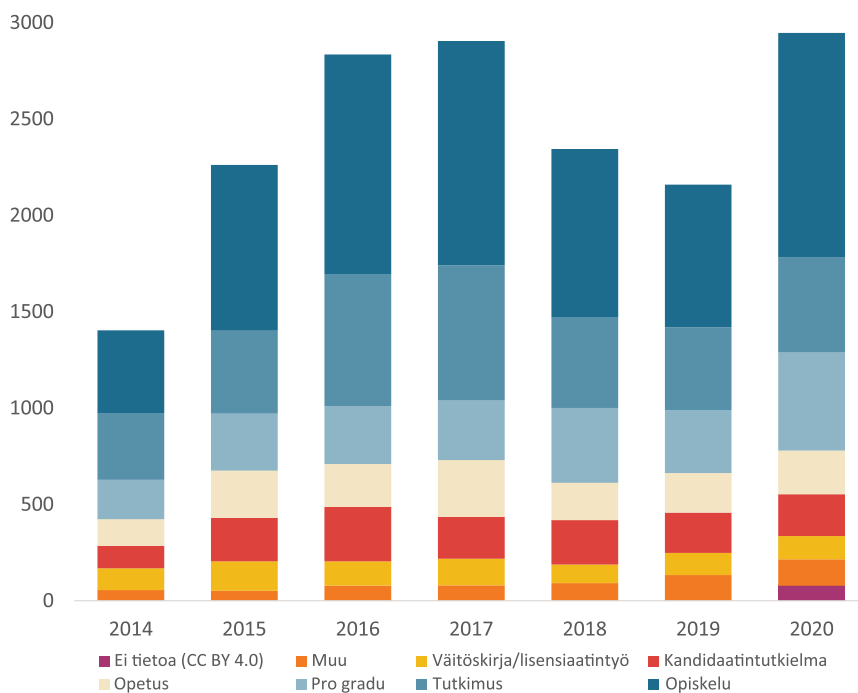
Tietoarkiston vuosi 2020 lukuina

Aineistojen jatkokäyttö

Tietoarkiston asiakkaat voivat ladata Ailasta haluamansa aineistot kunkin aineiston käyttöehtojen mukaisesti. Kuvailutiedot ovat avoimesti saatavilla jopa muuttujatasolla. Voidakseen analysoida aineistoa data on ladattava. Sitä varten on useimmiten rekisteröidyttävä käyttäjäksi.

Koronavuonna 2020 asiakkaat latusivat aineistoja Ailasta enemmän kuin koskaan aiemmin. Verrattuna vuoteen 2019 asiakkaat latusivat aineistoja yli 36 prosenttia enemmän. Kaikkiaan Tietoarkisto käsitteli 2598 käyttölupahakemusta (2019: 1882). Jatkokäyttöön toimitettiin 2947 aineistoa (2019: 2159), joista kvantitatiivisia oli 78 % (2019: 80 %) ja kvalitatiivisia 22 % (2019: 20 %). Sama asiakas voi ladata aineiston useamman kerran käyttölupahakemuksen ollessa voimassa. Siksi tilastoissa jatkokäyttöön toimitettuja aineistoja on enemmän kuin käsiteltyjä käyttölupahakemuksia. Kaiken kaikkiaan Ailasta on ladattu vuosien 2014–2020 aikana noin 16 600 aineistoa.

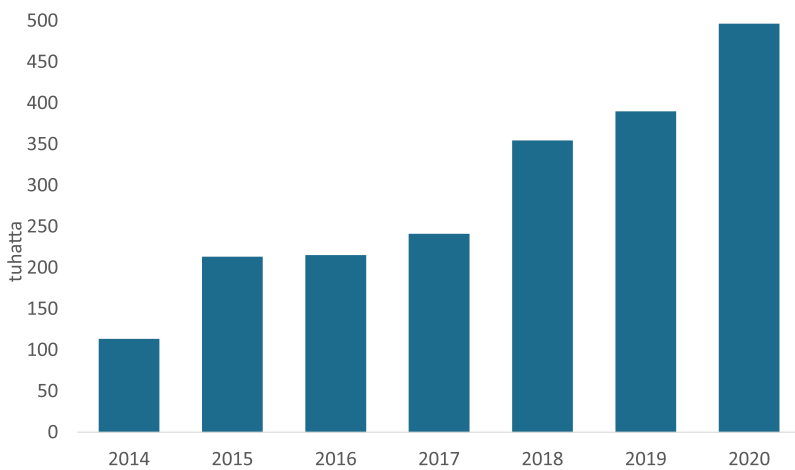

Kuvio 1: Jatkokäyttöön toimitetut aineistot käyttötarkoituksittain 2014–2020 (lkm).

Eniten aineistoja ladattiin harjoitustöihin ja muihin opiskelutarkoituksiin (40 %). Lisäksi aineistoja toimitettiin oppinnäytteisiin, kuten kandidaatintutkielmiin, pro gradu -tutkielmiin ja väitöskirjoihin (29 %), muuhun tutkimukseen (17 %) ja opetukseen (8 %). (Kuvio 1).

Aineistoja käytettiin laajasti suomalaisissa yliopistoissa ja korkeakouluissa. Eniten niitä ladattiin Tampereen (19 %), Helsingin (11 %), Jyväskylän (9 %) ja Turun (9 %) yliopistoihin. Ulkomaille rekisteröityneiden asiakkaiden aineistotoimituksista meni seitsemän prosenttia, kuten myös vuonna 2019. Joka kuudes lataus tehtiin Ailan englanninkielisestä aineistoluettelosta. Ahkerimmin aineistoja ladattiin helmi-, loka- ja marraskuussa. Koronakriisin alkukuukausina, huhti-kesäkuussa, aineistoja ladattiin vilkkaammin kuin aiempina keväinä.

Vuoden aikana Ailasta aineistoja latsi 1076 yksittäistä rekisteröitynyttä asiakasta (2019: 768). Yhteensä rekisteröityneitä Aila-asiakkaita oli vuoden 2020 lopussa 2824 (2019: 2623).

Kuvio 2: Ailan sivupyynnöt 2015–2020 (lkm).

Kasvaneiden aineistolatausten määrien kanssa yhdenmukaisesti kasvoi Ailan käyttö myös sivupyynnöinä mitattuna. Sivupyynnöitä oli yli 490 000 (Kuvio 2). Kasvuun edellisvuoteen nähden todennäköisesti vaikuttaa yhä verkkosivu-uudistus, jonka yhteydessä kaikki aineistosivut siirrettiin Ailaan. Verkkosivuliikennettä on lokitietojen valossa siirtynyt Tietoarkiston pääsivustolta Ailaan.

Eniten (65 %) asiakkaat latsivat aineistoja, joita voi käyttöehdon mukaisesti käyttää (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun ja aineistoja, jotka ovat (A) vapaasti käytettävissä ilman rekisteröitymistä Creative Commons BY 4.0 -lisenssillä (28 %). B-aineistojen osuus Ailan aineistoista on 75 % ja A-aineistojen 6 %.

Vuoden aikana 635 eri aineistoa ladattiin ainakin kerran (2019: 500). Kaikkiaan arkistoitujen aineistojen käyttöaste (yksittäinen aineisto on toimitettu jatkokäyttöön vähintään kerran) vuosina 2000–2020 on 88 prosenttia.

Suosituimpia yksittäisiä aineistoja 2020:

- FSD3217 European Social Survey 2016: Suomen aineisto (A)
- FSD1216 Demokratisoituminen ja valtaresurssit 1850–2000 (A)
- FSD3068 European Social Survey 2014: Suomen aineisto (A)
- FSD3321 Toïssä ja köyhä -kirjoitusaineisto 2015 (B)

- FSD3467 Eduskuntavaalitutkimus 2019 (B)
- FSD3241 Sukupuolen merkitys perusopetuksessa 2018 (B)
- FSD3173 Tampereen ammattikorkeakoululaisten poliittinen orientaatio 2017 (B)
- FSD3153 Energia-asenteet 2016 (B)
- FSD3067 Eduskuntavaalitutkimus 2015 (B)
- FSD3413 Työ- ja elinkeinoministeriön julkisten hankintojen ilmoitustilastoaineisto 2019 (A)

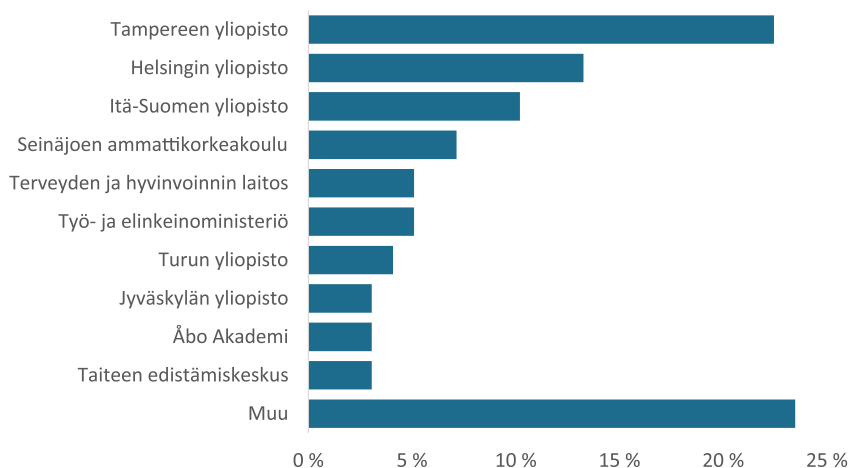
Aineistojen saatavuus: (A) vapaasti käytettävissä CC-BY, (B) tutkimus, opetus, opiskelu.

Aineistojen hankinta ja arkistointi

98 uutta aineistoa

Tietoarkiston aineistovaranto karttui 98 aineistolla (2019: 84). Ailassa julkaistiin 91 (2019: 77) uutta aineistoa, joista kvantitatiivisia 65 (2019: 52) ja kvalitatiivisia 26 (2019: 25). Vuoden lopussa Ailassa oli 1581 aineistoa, joista määrällisiä 1327 ja laadullisia 254. Vapaasti käytettäviä aineistoja julkaistiin Ailaan kahdeksan. Vuoden lopussa niitä oli ladattavissa yhteensä 93. Vuonna 2020 julkaistuista aineistoista ladattavimpia olivat FSD3467 Eduskuntavaalitutkimus 2019, FSD3413 Työ- ja elinkeinoministeriön julkisten hankintojen ilmoitustilastoaineisto 2019 ja FSD3425 Kokemuksia itsensä johtamisesta asiantuntijatyössä 2020.

Aineistoja saatiin arkistoitaviksi 28 eri organisaatiosta. Eniten aineistoja luovutettiin Tampereen (22 kpl), Helsingin (13) ja Itä-Suomen yliopistoista (10). Luovuttajien taustaorganisaatiot olivat yliopistoja, ammattikorkeakouluja, tutkimuslaitoksia, ministeriöitä, järjestöjä, julkisia organisaatioita ja yksityisiä tutkimusalan yrityksiä.

Kuvio 3: Aineistoja luovuttaneiden henkilöiden taustaorganisaatiot (% luovutetuista aineistoista).

Lukumääräisesti eniten aineistoja on koko toiminta-aikana saatu Tampereen, Helsingin, Jyväskylän, Turun, Itä-Suomen ja Oulun yliopistoista sekä Åbo Akademiasta, työ- ja elinkeinoministeriöstä, Tilastokeskuksesta, Kuntaliitosta, Yhdyskuntatutkimuksesta, Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta, Kirkon tutkimuskeskuksesta sekä Suomen sosiaali ja terveys ry:ltä. Kaikkiaan aineistoja on saatu noin 160 eri organisaatiosta.

Vuonna 2020 valmistui 64 kvantitatiivisen (2019: 51) ja 29 kvalitatiivisen (2019: 24) aineiston arkistointi. Kolmannes aineistoista prosessoitiin alle yhdeksässä kuukaudessa.

Tietoarkiston datatiedostojen A-käyttöehto CC BY 4.0 -lisenssiksi

Jotta ilman rekisteröitymistä saatavilla olevien datojen käyttö olisi entistä sujuvampaa ja vastaisi paremmin tutkimusaineistojen avoimuuden linjauksia, Tietoarkisto muutti käyttöehdon (A) vapaasti käytettävissä ilman rekisteröitymistä Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen (CC BY 4.0) -lisenssiksi joulukuussa 2020. Lataamalla aineiston Ailasta asiakas sitoutuu noudattamaan lisenssiehtoja. Aineistojen käyttäjiltä vaaditaan viittaamista alkuperäiseen aineistoon ja aineiston lataajalle annetaan malliviittaus aineistoon. Ailaan toteutettiin loppuvuodesta uudelleenlisenoinnin edellyttämät tekniset muutokset.

Tietoarkiston aineistokuvailut ovat olleet jo pitkään CC BY 4.0-lisenssoituja. Varsinaisia datatiedostoja säätelevät aineiston luovuttajan ja Tietoarkiston välisen arkistointisopimuksen ehdot aineiston arkistoinnista ja jatkokäyttöön toimittamisesta. Muutos koski osaa aineistovarannosta (93 aineistoa). Tietoarkiston tavoitteena on lisätä avointen aineistojen tarjontaa kansalaisten, hallinnon ja yritysten käyttöön. Vuoden lopussa suurin osa aineistoista oli saatavissa palveluun rekisteröitymällä ja kirjautumalla (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun (1181), ja osa (C) vain tutkimukseen ja ylempiin opinnäytteisiin (234). Joitakin aineistoja voi saada käyttöönsä (D) vain aineiston luovuttajan erillisellä luvalla (73).

Aineistojen prosessointia ja haravointia helpotettiin

Laadullisten aineistojen prosessointi Tietoarkistossa helpottui uuden Kvalikirstu 2 -sovelluksen myötä. Sovellus luo aineistosta selainäkymän, jonka avulla laajakin laadullinen aineisto on helppo hahmottaa. Aineiston prosessoinnissa massamuutokset, taustatietojen luokittelu ja tiedostojen korvertoint onnistuvat Kvalikirstussa. Kvalikirstu 2 on julkaistu avoimena lähdekoodina.²

Tietoarkiston koneluettavat kuvailutiedot ovat saatavissa Kuha2 -rajapintasovelluksesta. Tietoarkiston tekemää sovellusta tehtiin tunnetuksi webinaareissa ja konsulttoimalla potentiaalisia käyttäjiä.

2 <https://www.fsd.tuni.fi/en/data-archive/publications/open-source-software-by-fsd/>

Penna – kirjoitusaineistojen keruutyökalu

Tietoaarkiston kirjoitusaineistojen keräämiseen tarkoitettu verkkoalusta Penna on ollut käytössä 2017 alkaen. Kaikki Pennalla kerätyt aineistot tulevat myöhemmin jatkokäyttäjien saataville palveluportaali Ailaan, jos kirjoittaja on antanut arkistointiin suostumuksensa ja jos kirjoituksia on kertynyt riittävä määrä. Vuonna 2020 Pennassa avautui ennätykselliset 15 uutta keruuta, joista yksi keräsi Pennan tähänastisen historian runsaimman vastausmäärän 195 kirjoitusta. Pennan käyttöehtoja ja ohjeistusta tarkennettiin ja palveluun tehtiin saavutettavuuskorjauksia.

Tekniset palvelut ja turvallinen etätyö

Nopea siirtyä koronan pakottamana etätyöhön onnistui hyvin ja it-ympäristö toimi luotettavasti poikkeustilasta huolimatta. Suurin yksittäinen mahdollistava tekijä oli vuoden vaihteessa 2019–2020 toteutettu Tietoaarkiston palvelinympäristön siirtäminen Tampereen yliopiston tietohallinnon ylläpitämään palvelinklusteriin ja työasemaympäristön liittäminen yliopiston yhteiseen työasemaympäristöön. Työ valmistui helmikuussa juuri ennen pandemian kärjistymistä. Vanha ympäristö ajettiin lopullisesti alas 6.2.2020. Lisäksi yliopiston tietohallinto toteutti verkkoympäristöön tarvittuja muutoksia hyvin nopealla aikataululla maaliskuussa 2020. Pandemia ja tilojen sulkua kuitenkin vaikutti vanhan palvelintilan purkutöiden etenemiseen, jotka saadaan päätökseen vasta, kun epidemia sallii oleskelun tiloissa. Uusi ympäristö on osoittautunut joustavaksi ja luotettavaksi. Fyysisen laitteiston ylläpidosta vapautuneita resursseja on voitu käyttää palveluiden luotettavuuden parantamiseen mm. kehittämällä niiden valvontaa Aktiivinen Tietoaarkisto CESSDassa -hankkeessa.

Muuten teknisten palveluiden linjatyö keskittyi järjestelmien pitämiseen ajan tasalla ja toimintakuntoisina. Toimintaa ohjaavan operatiivisen tietokannan uudistaminen jatkui. Projekti on hyvin suuri ponnistus. Ailan kokonaisvaltaista uudistamista valmisteltiin lyhyillä viikoittaisilla minityöpajoilla.

Palvelinympäristön siirtäminen tietohallinnon palvelinklusteriin vietiin loppuun ja vanha ympäristö ajettiin lopullisesti alas 6.2.2020. Uusi ympäristö on osoittautunut joustavaksi ja luotettavaksi. Fyysisen laitteiston ylläpidosta vapautuneita resursseja on voitu käyttää palveluiden luotettavuuden parantamiseen mm. kehittämällä niiden valvontaa. Hankkeessa on myös tuotettu uudistuksia aineistovarantoa kuvailevan metadata rakenteeseen ja tietosisältöihin.

Yhteistyö Tampereen yliopiston sisällä

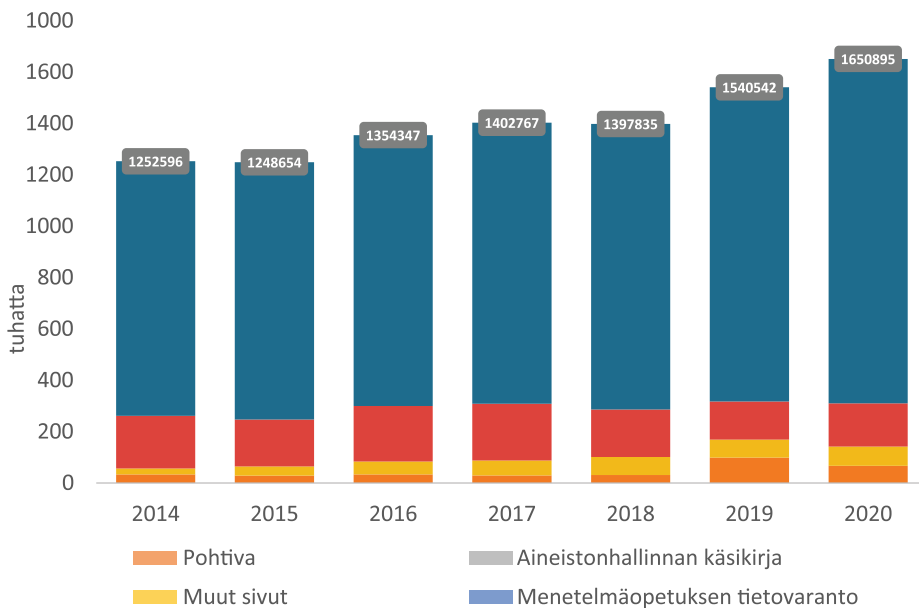
Yliopiston yhteisessä PASdata-kehityshankkeessa tutkittiin tallennusratkaisua sellaisille pitkäaikaisäilytettävälle aineistoille, joille ei ole olemassa muuta luontevaa säilytysratkaisua. Tietohallinnon kanssa on käyty puolivuositain palautekeskustelut IT-palveluista. Ne ovat osoittautuneet hyväksi toimintamalliksi.

C-BoTS-hankkeessa tehokkaan asiasanoittamisen työvuota tutkivan Aasa-ohjelmiston kehittäminen alkoi yhteistyössä ITC-tiedekunnan tutkijan kanssa ja tutkimuksellinen osuus valmistui joulukuun 2020.

Tietoarkisto neuvoo ja opastaa

Tietoarkisto palveli jo ennen koronapandemiaa verkossa vuorokauden ympäri. Arkistoidut aineistot sekä aineistohallintaa ja aineistojen jatkokäyttöä tukeva materiaali ovat verkkosivuilla saatavissa milloin tahansa. Verkkosivujen etusivulta pääseen suoraan käsiksi kaikkiin keskeisiin palveluihin. Virka-aikaan Tietoarkiston tietopalvelu palvelee asioissa, jotka vaativat neuvottelua asiakkaan kanssa sekä auttaa ja opastaa kysymyksissä, joihin asiakkaat eivät ole onnistuneet löytämään vastausta itsenäisesti.

Vuonna 2021 Tietoarkiston verkkosivujen kokonaiskäyttö kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna (kuvio 4). Sivuihin kohdistui noin 7 % enemmän sivupyynnöitä kuin vuonna 2019, yhteensä n. 1,65 miljoonaa. Kasvu painottui erityisesti Menetelmäopetuksen tietovarantoon ja Aineistohallinnan käsikirjaan. Sivupyynnöiden vertaileminen tarkemmalla tasolla edelliseen vuoteen ei ole suoraviivaista, koska Aineistohallinnan käsikirja siirrettiin osaksi pääsivustoa, ja siten kävijämäärä esimerkiksi englanninkielisillä sivuilla nousi merkittävästi. Verkkosivu-uudistuksen vuoksi aineistoja koskevat sivupyynnöt kohdistuvat liki yksinomaan Ailaan, mutta tämä ei enää samalla tavalla kuin vuonna 2019 näkynyt pääsivuston liikenteen vähentymisenä. Ailan verkkosivujen käyttömäärä kasvoi entisestään, miltei 25 % edellisvuoteen verrattuna. (Ks. aiemmin kuvio 2.)

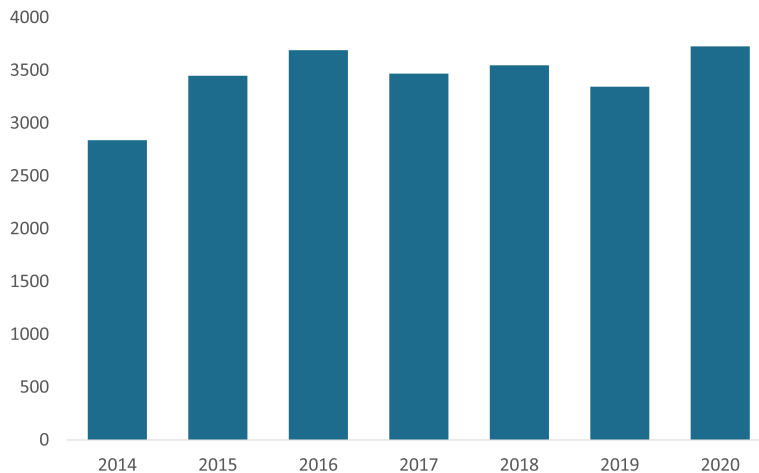

Kuvio 4. Verkkosivupyynnöt pääsivustolle 2014–2019 (poislukien Aila).

Tietopalvelussa asiantuntijat auttavat

Tietoarkiston asiakaspalvelun tavoittaa puhelimitse tai sähköpostitse palveluosoitteesta. Asiakkaan ei tarvitse tietää, kuka Tietoarkiston asiantuntijoista on sopivin vastaamaan hänen kysymykseensä, sillä asiakaspalvelun kautta kysymys ohjataan aina oikealle henkilölle. Vuonna 2020 Tietoarkiston asiakaspalvelijat kirjasivat yli 3 800 erilaista yhteydenottoa sisäiseen tietokantaan (kuvio 5). Yhteydenotot kasvoivat 500:lla edellisvuoteen verrattuna.

Vuonna 2020 asiakaspalvelijoiden saamat tietopalvelukysymykset koskivat laajasti eri teemoja, liittyen useimmiten aineiston arkistointiin ja erityisesti tietosuojaan ja tutkittavien informointiin niin, että aineiston arkistointi ja jatkokäyttö tulevat mahdollisiksi.

Kuvio 5. Yhteydenotot Tietoarkistosta tai Tietoarkistoon 2014–2020.

Kvalitatiivisten aineistojen käsittelyn oheistus Aineistonhallinnan käsikirjassa päivitettiin

Aineistonhallinnan käsikirjan ohjeet kvalitatiivisten aineistojen käsittelyyn päivitettiin kauttaaltaan vastaamaan Tietoarkiston nykyisiä käytäntöjä. Tavoitteena on, että tarkennettujen ohjeiden avulla arkistoitavaksi toimitettavat aineistot olisivat valmiimpia ja käsittelyprosessi aineistojen arkistointivaiheessa nopeutuisi. Kvalitatiivisen aineiston käsittelyohjeita tarkennettiin muun muassa datatiedostojen organisoimiseen, nimeämiseen sekä taustatietojen kirjaamiseen osalta.

Vuonna 2020 käsikirjaan kohdistui liki 75 000 sivupyynnöä, jossa oli kasvua noin 6 % verrattuna edelliseen vuoteen.

Muita tietovarantoja ja verkkopalveluita

Yleisten verkkosivujensa ja Ailan ohella Tietoarkistolla on eräitä muita suosittuja verkkopalveluita tutkimus-, opetus- ja opiskelukäyttöön.

Menetelmäopetuksen tietovaranto MOTV on vuosia ollut Tietoarkiston suosituin sivukokonaisuus. MOTV on tutkimusmenetelmien verkko-oppikirja ja oppimisympäristö. Tietoarkisto uudisti palvelun sisältöjä vuoden 2020 aikana. Laadullisen käsikirjan sisällöt uudistettiin täysin ja määrällisen käsikirjan sisältöjä päivitettiin uusilla aineistoesimerkeillä ja harjoituksilla sekä kahdella uudella artikkelilla. Uudistettu tietovaranto julkaistiin vuoden 2021 alussa **Tutkimusmenetelmien verkkokäsikirjana**. Käsikirja sai sisältöpäivityksen yhteydessä myös Tietoarkiston verkkosivuston kanssa yhteneväisen visuaalisen ilmeen ja käyttöliittymän, joka huomioi mobiilikäyttäjät ja saavutettavuusvaatimukset.

Poliittisten ohjelmien tietovaranto POHTIVA on palvelu, johon kootaan suomalaisten puolueiden ohjelmia avoimesti hyödynnettäväksi.

FNESdata on pitkittäisaineistoportaali, joka tarjoaa käyttöön muuttujatiedot neljän eduskuntavaalitutkimuksen (2003–2015) yhdistelmäaineistosta.

Tietomilli tarjoaa avointa dataa suomalaisista mielipidetutkimuksista.

Menetelmäopetuksen tietovarantoon tuli yli 1,3 miljoonaa sivupyynnöä ja Pohtivaan liki 70 000 sivupyynnöä vuonna 2020. Pohtivan lukema on vaalivuotia lukuunottamatta kaikkien aikojen korkein.

Lyhyet esittelyt ja suorat linkit palveluihin ovat verkkosivuilla osoitteessa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/#tutustu-tietoarkiston-palveluihin>.

Viestintää ja tapahtumia

Pandemian vuoksi käytännössä kaikki tapahtumat, koulutukset ja kohtaamiset toteutettiin virtuaalisesti. Tietoarkiston asiantuntijat esiintyivät vuoden aikana yli kolmessakymmenessä kotimaisessa tai kansainvälisessä tapahtumassa. Tietoarkiston toiminnan esittelyn lisäksi esityksissä käsiteltiin muun muassa aineistojen avaamista ja jatkokäyttöä, anonymisointia, tietosuojaa, sertifiointia ja Tietoarkiston tuottamia ohjelmistoja.

Vuoden 2018 lopulla julkaistujen verkkosivujen saavutettavuutta ja käytettävyyttä kehitettiin aktiivisesti. Sivustosta teetettiin saavutettavuus- ja käytettävyystudkimus. Pääsivustolle ja Pennaan tehtiin useita muutoksia tutkimuksessa esiinnousseiden havaintojen pohjalta.

Viimeisetkin verkkopalvelut siirrettiin uta.fi -osoitteista uuden yliopiston tuni.fi -pääteisiin osoitteisiin marraskuussa.

Verkkosivuilla julkaistaan ajankohtaissisältöä, kuten tiedotteita ja artikkeleita, joista viestitään esimerkiksi uutiskirjeessä ja Tietoarkiston sosiaalisen median kanavilla. Instagram otettiin loppuvuodesta 2020 käyttöön valikoitujen kuvallisten tietotiedon, kuten aineistonostojen, jakelukanavaksi. Tietoarkistoblogissa käsiteltiin koronan vaikutuksia tutkimukseen ja tietoarkistotyöhön, vertailevaa tutkimusta, aineiston-

hallintaa ja hankeyhteistyötä.

Tietoarkiston viestintäkanavat:

- verkkosivujen tiedotteet, tapahtumasivut ja artikkelit
- tilattava uutiskirje FSD-uutiskirje (ennen FSDlista)
- Tietoarkistoblogi

Tietoarkisto sosiaalisessa mediassa:

- www.facebook.com/tietoarkisto
- Twitter @tietoarkisto
- Instagram @tietoarkisto
- YouTube

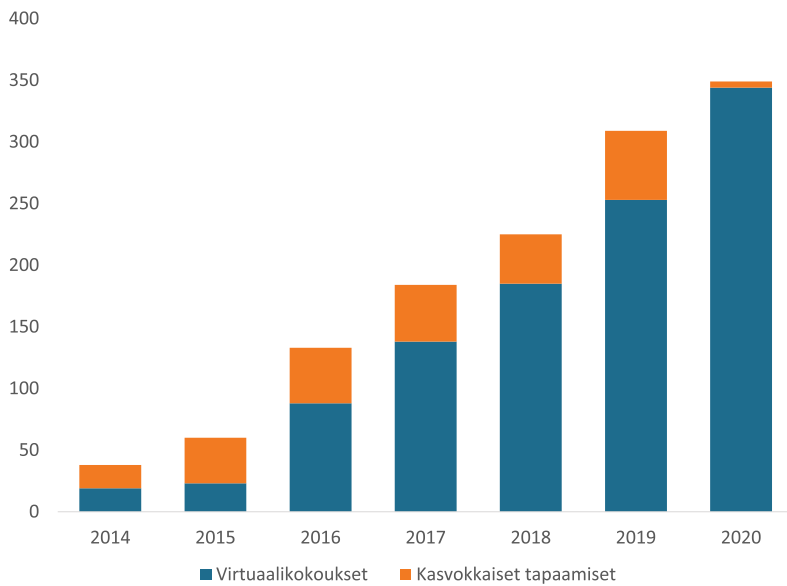
Tietoarkisto oli mukana järjestämässä useita CESSDAn, SSHOC- ja EOSC-Nordic -hankkeen webinaareja sekä EDDI2020-virtuaalikonferenssia. Perinteistä Tietoarkiston toimintaa esittelevää seminaaria aineistopalkintoineen ei järjestetty. Marraskuussa Tietoarkisto järjesti Terveyden ja luottamuksen tutkiminen kotimaisten tutkimusinfrastruktuurien aineistoilla -webinaarin, jossa eurooppalaisten tutkimusinfrastruktuurien suomalaiset jäsenorganisaatiot kertoivat aineistoistaan ja näitä aineistoja käyttävät tutkijat aineistojen käyttömahdollisuuksista.

Kotimainen ja kansainvälinen yhteistyö

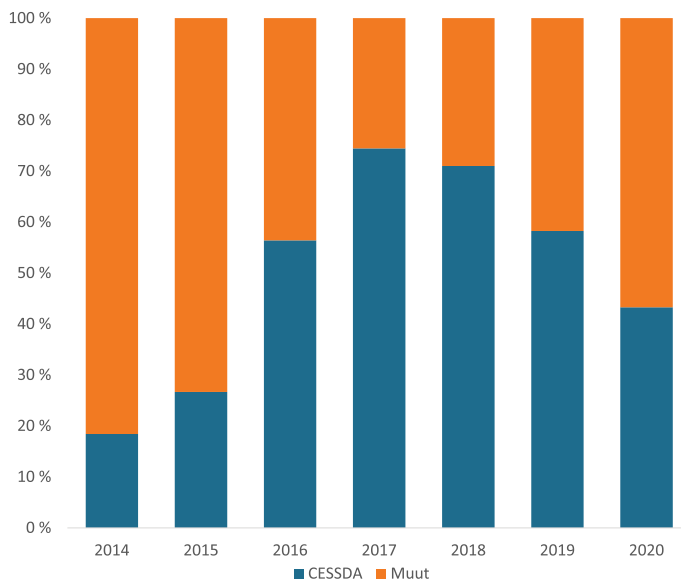
2017–2020 strategiakauden painopisteidensä mukaisesti Tietoarkisto on panostanut sekä kansalliseen että kansainväliseen yhteistyöhön. Vuonna 2020 tämä näkyi muun muassa työntekijöiden jäsenyyksinä yli 40:ssä Tietoarkiston ulkopuolisessa työryhmässä. Noin puolet jäsenyyksistä toteutti Tietoarkiston kansainvälisen vaikuttavuuden tavoitetta ja noin puolet oli kansallista yhteistyötä, josta suuri osa keskityi erilaisiin avoimen tieteen tehtäviin. Osallistuminen Tampereen yliopiston sisäisiin yhteistyöryhmiin on lisääntynyt vuodesta 2018 alkaen. Vuonna 2020 osallistuttiin noin kymmeneen yliopiston työryhmään.

Tietoarkiston edustajat osallistuivat vuoden aikana yhteensä 600 kokoukseen, joista 350 järjestettiin kansainvälisten sidosryhmien kanssa. Kansainväliseen yhteistyöhön ja hankkeisiin liittyvien kokousten määrä kasvoi jälleen edellisvuoteen verrattuna (kuviokuva 6). Poikkeuksellisen vuoden myötä sekä kansainvälinen että kansallinen yhteistyö muuttui käytännössä täysin virtuaaliseksi.

Strategiassaan ja Suomen Akatemian rahoittamissa valtiojäsenyys Hankkeissa Tietoarkisto on sitoutunut vaikuttamaan aktiivisesti yhteiskuntatieteellisten tietoarkistojen eurooppalaisen tutkimusinfrastruktuurin CESSDA ERICin kehitykseen ja pyrkii ottamaan CESSDAn tuottamat työkalut ja palvelut käyttöön nopeasti. Vuonna 2020 Tietoarkisto oli vastuussa CESSDAn asiantuntijaseminaarin ohjelmasta. Seminaarissa keskityttiin CESSDAn ja data-arkistojen palveluihin ja työkaluihin. Kokososallistumisessa CESSDA-kokousten vähentyminen selittyi pitkälti vuonna 2019 alkaneilla European Open Science Cloud -hankkeilla (Ks. Kotimaisen ja kansainvälisen yhteistyön hankkeet.)

Kuvio 6. Kokoukset ja tapaamiset kansainvälisten sidosryhmien kanssa 2014–2020.

Kuvio 7. CESSDA-kokousten osuus kaikista kokouksista 2014–2020.

Tietoarkisto kansainvälisissä organisaatioissa

CESSDA ERIC on eurooppalaisten yhteiskuntatieteellisten tietoarkistojen muodostama verkostomainen tutkimusinfrastruktuuri. Tietoarkisto on CESSDAn palveluntuottaja ja johtaja Helena Laaksonen oli opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämä Suomen edustaja CESSDAn yleiskokouksessa. Vuoden 2020 yleiskokouksessa hänet

valittiin puheenjohtajaksi seuraavalle kaksivuotiskaudelle, jolloin ministeriön on nimettävä Tietoarkistosta toinen henkilö kansalliseksi edustajaksi.

DDI Alliance. Data Documentation Initiative (DDI) -mikrodatan kuvailuformaattia ylläpitää ja kehittää kansainvälinen DDI-allianssi, jonka organisaatiojäsens Tietoarkisto on ollut vuodesta 2003.

CoreTrustSeal (CTS) on sähköisiä aineistoja säilyttävien tahojen luotettavuutta kuvaava maailmanlaajuinen sertifiointijärjestelmä. Tietoarkiston kehittämisspällikkö Mari Kleemola on CTS:n hallituksen jäsen ja hallituksen sihteeri vuosina 2018–2021. Vuonna 2020 Tietoarkisto uusi CoreTrustSeal-sertifikaattinsa vuosiksi 2020–2022.

IASSIST, International Association for Social Science Information Service and Technology, on data-alan ammattilaisten järjestö. Tietoarkiston erityisasiantuntija Tuomas J. Alaterä, joka oli aiemmin järjestön puheenjohtaja, toimii järjestön hallituksessa ja viestintäryhmän puheenjohtajana.

ICPSR, Inter-University Consortium for Political and Social Research, on maailman suurin yhteiskuntatieteellinen data-arkisto. Tietoarkisto maksaa Suomen jäsenmaksun, minkä vuoksi ICPSR:n aineistot ja palvelut ovat kaikkien suomalaisten yliopistotutkijoiden ja -opiskelijoiden käytettävissä. Tietoarkisto auttaa suomalaisia käyttäjiä ICPSR:n palvelujen käytössä. Yhteyshenkilöt Suomessa ovat johtaja Helena Laaksonen ja kehittämisspällikkö Mari Kleemola.

ISSP, International Social Survey Programme. Tietoarkisto on yksi ISSP:n suomalaisista jäsenistä.

EVS, European Values Study. Tietoarkisto vastaa Tampereen yliopiston jäsenyysoveltoitteista EVS:ssä ja vuotuisesta jäsenmaksusta.

IFDO, International Federation of Data Organizations, on maailmanlaajuinen järjestö, jonka tehtävänä on tukea tutkimusta data-arkistoalan alueellisen ja kansainvälisen yhteistyön avulla. Tietoarkisto on sen organisaatiojäsens.

Kotimaisen ja kansainvälisen yhteistyön hankkeet

Tietoarkiston kansallisten palveluiden kehittämiseen keskittyvä hanke Crossing Boundaries with Tools and Services (C-BoTS) koostuu kuudesta työpaketista: hankkeessa automatisoidaan Tietoarkiston palveluiden käytön raportointia, tutkitaan olemassa olevien anonymisointia avustavien ohjelmistojen soveltuvuutta Tietoarkiston käyttöön ja kehitetään työkaluja kvalitatiivisen tekstiaineiston hallintaan. Hankkeessa valmistellaan Ailan kokonaisvaltaista uudistamista. Tätä edistettiin erityisesti upottamalla Ailan sivuille aineistokuvailujen metadatan konetoimittavammassa formaatissa ja selvittämällä lasiakkaiden tarpeita ja toiveita käyttäjäkyselyllä. Hanke sisältää lisäksi kansainvälisesti vertailevaan tutkimukseen keskittyvän työpaketin. Hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun asti.

Myös vuonna 2017 alkanut aktiivinen Tietoarkisto CESSDassa -hanke jatkuu vuonna 2020. Hanke saa rahoituksensa Suomen Akatemian FIRI 2016 Valtionjäse-

nyysinfrastruktuurit -hausta. Rahoitus on kansallinen, mutta hanke tukee CESSDA-jäsenyyttä. Hankkeessa parennettiin sovelluskehityksen prosesseja ottamalla käyttöön SonarQube-ohjelmisto tuotetun lähdekoodin laadunvarmistuksessa ja Gitlab lähdekoodin versionhallinnassa. Koronapandemian vuoksi hankkeelle myönnetyn rahoituksen käyttöön päätettiin hakea jatkokauppa.

Vuonna 2020 alkoi Åbo Akademin, Tampereen yliopiston ja Turun yliopiston yhteishanke FIRIPO, jossa kehitetään julkisen mielipiteen tutkimusinfrastruktuuria. Tietoarkisto on hankkeessa mukana edistämässä tutkimustiedon avointa saatavuutta. Hanke jatkuu vuoden 2022 loppuun saakka.

CESSDAn sisäisistä kehityshankkeista Tietoarkisto osallistui vuonna 2020 seuraaviin hankkeisiin:

- Tools and Services Working Group
- CESSDA Metadata Office
- CESSDA Ontology Management System
- European Question Bank 2020
- Technical Framework ja Technical Working Group
- Trust Support ja Trust Working Group

Tietoarkisto osallistui vuonna 2020 kolmeen European Open Science Cloud (EOSC) -pilvipalvelua rakentavaan hankkeeseen. Näitä hankkeita ovat:

Social Sciences and Humanities Open Cloud (SSHOC), joka keskittyy yhteiskuntatieteisiin ja humanistisiin tieteisiin

EOSC-Nordic, joka edistää tutkimusaineistojen liikkuvuutta Pohjoismaissa ja Baltiassa sekä

TRIPLE – Transforming Research through Innovative Practices for Linked interdisciplinary Exploration, joka kehittää humanististen ja yhteiskuntatieteiden resurssien käyttöä edistävää monikielistä alustaa.

Tietoarkiston edustajat työskentelevät SSHOC-hankkeen työpaketeissa, jotka keskittyvät metadatan ja datan yhteentoimivuuden varmistamiseen sekä tutkimusdatan arkistoinnin ja jatkokäyttöön saattamisen luotettavuuden ja laadun takaamiseen. EOSC-Nordic-hankkeessa Tietoarkisto osallistuu työpakettiin, joka keskittyy aineistojen FAIR-periaatteisiin ja aineistonhallinnan hyviin käytäntöihin. TRIPLEssä Tietoarkisto on mukana hankkeen osioissa, joissa tutkitaan koneoppimista aineistojen luokittelussa, kartoitetaan humanististen ja yhteiskuntatieteiden aiheuokituksia alustan tarpeisiin sekä metadatan automatisoitua rikastamista löydettävyyden parantamiseksi.

Kansainvälisiä vertailevia aineistoja

Tietoarkisto on kahden kansainvälisen aineistosarjan kansallisten keruiden merkittävä rahoittaja ja osallistuu kummankin sarjan kyselylomakkeen kääntämiseen ja aineistonhallintaan. Tietoarkisto työostaa kerätyn datan kansainvälisen organisaation vaatimaan muotoon ja toimittaa sen yhdistettäväksi kansainväliseen kokooma-aineistoon.

Näistä International Social Survey Programme (ISSP) -aineistot kerätään vuosittain vaihtuvien teemojen ja European Values Study (EVS) noin kymmenen vuoden välein. Suomen ISSP-tiimiin kuuluu Tietoaarkiston asiantuntijoiden lisäksi Tampereen yliopiston tutkijoita, ja keruun toteuttaa Tilastokeskus. Tietoaarkiston EVS-yhteistyökumppani Suomessa on Kirkon tutkimuskeskus, joka myös rahoittaa keruita ja osallistuu muun muassa kyselyjen suunnitteluun. Kirkon tutkimuskeskuksen tutkija Kimmo Ketola edustaa Suomea EVS:n hallinnollisissa elimissä.

Vuoden 2020 ISSP-aineiston teemana oli ympäristö. Viimeisimmän EVS-aineiston arkistointi valmistui vuonna 2019. ISSP- ja EVS-aineistojen Suomen aineistot ovat ladattavissa Tietoaarkiston palveluportaali Ailasta. Ailassa on myös muun muassa European Social Surveyn ja vaalitutkimusten suomenkielisiä aineistoja, vaikka kokooma-aineistot ja englanninkieliset dataversiot ovat saatavilla ulkomaisista palveluista. Vuonna 2020 Tietoaarkisto käsitteli Eduskuntavaalitutkimus 2019 -aineiston kansainvälisen Comparative Study of Electoral Systems (CSES) -vaalitutkimusorganisaation vaatimaan muotoon liitettäväksi kansainväliseen tietokantaan.

Talous

	<i>Toteuma v. 2020</i>	<i>Toteuma v. 2019</i>
TUOTOT	1 842 315	1 666 076
HENKILÖSTÖKULUT	-1 580 779	-1 328 582
MUUT TOIMINNAN KULUT JA ERÄT	-73 164	-127 612
SISÄISET ERÄT	-203 877	-169 981
TILIKAUDEN TUOTTO-KULUJÄÄMÄ	-15 505	39 901

Taulukko 1. Yhteiskuntatieteellisen tietoaarkiston tuotot ja kulut EUR, v. 2019–2020.

Vuoden 2020 tulos on esitetty taulukossa 1 verrattuna vuoden 2019 tulokseen. Vuoden 2020 tuotto-kulujäämän tappiollisuutta selittää Tampereen yliopistossa toteutettu tehtävien vaativuusarviointien ja palkkojen yhdenmukaistaminen, joka kasvatti palkkakustannuksia ennakoitua enemmän.

Tietoaarkiston täydentävän rahoituksen osuus on merkittävä erityisesti Suomen Akatemian myöntämän tutkimusinfrastruktuuri- eli FIRI-rahoituksen vuoksi. Vuonna 2020 Tietoaarkistolla oli meneillään kaksi FIRI-hanketta. Akatemian rahoituksen lisäksi täydentävän rahoituksen määrää kasvattaa osallistuminen yhteisten eurooppalaisten palvelujen kehittämiseen. Rahoitus tähän tulee sekä CESSDAn keskuksimistolta että edellä kuvatuista Horisontti 2020 -hankkeista.

Organisaatio ja henkilöstö

Tietoaarkisto on Tampereen yliopiston tutkimusvararehtorin alaisuudessa toimiva erillisyksikkö, jolla on valtakunnallinen tehtävä. Tietoaarkiston johtajalla on apunaan johtoryhmä, johon kuuluvat johtajan lisäksi hallintoasiainsihteerit ja yksikön kolmen moduulin päälliköt. Moduulit ovat toiminnan sisällön perusteella muodostettuja ryh-

miä. Tietopalvelu ja aineistonkäsittely hankkii ja käsittelee arkistoitavia aineistoja, vastaa tietopalvelusta sekä osallistuu infrastruktuurihankkeisiin sisältöasiantuntijoina. Tekniset palvelut vastaa järjestelmien kehittämisestä ja ylläpidosta sekä infrastruktuurihankkeiden sovelluskehityksestä. Projektit ja kehittäminen suunnittelee ja toteuttaa kotimaisia ja kansainvälisiä infrastruktuurihankkeita.

Vuonna 2020 Tietoarkistossa työskenteli toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa 16 henkilöä. Heidän lisäksi vuoden aikana oli eripituisissa työsuhteissa osa-aikaisia henkilöitä. Vuoden lopussa yhteensä 33 henkilöä oli Tietoarkistossa määräaikaisessa tai toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa.

Tietoarkistoon palkatuilla on tyypillisesti yhteiskuntatieteellinen tai tietotekninen koulutustausta ja työkokemus. Varsinaiseen tietoarkistotyöhön pätevöidytään rekrytoinnin jälkeen kollegojen ohjauksessa ja sisäisissä koulutuksissa.

Koska Tietoarkisto hoitaa Tampereen yliopiston valtakunnallista tehtävää, sillä on valtakunnallinen neuvottelukunta. Neuvottelukunta kokoontui kerran Tampereella ja kerran etänä koronarajoitusten vuoksi. Neuvottelukunnassa on edustajia Suomen eri yliopistoista ja muista Tietoarkiston yhteistyöorganisaatioista. Puheenjohtaja on Tampereen yliopiston tutkimusvararehtori.

Tietoarkiston valtakunnallinen neuvottelukunta

Kokoonpano toimikaudelle 15.11.2019–31.12.2023. Opiskelijajäsenten toimikausi päättyy 31.12.2021.

Varsinainen jäsen (varajäsen)

Tampereen yliopisto:

professori, vararehtori Juha Teperi (puheenjohtaja)
(yliopistonlehtori Noora Ellonen)

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos:

kehittämispäällikkö Marjut Vuorinen (varapuheenjohtaja)
(tutkimusohjelmajohtaja Pasi Moisio)

Suomen Akatemia:

erikoistutkija Timo Kolu
(johtava tiedeasiantuntija Aki Salo)

Kansallisarkisto:

kehittämispäällikkö Tomi Ahoranta
(ylitarkastaja Maria Kallio)

Tilastokeskus:

kehittämispäällikkö Marianne Johnson
(tutkimuspäällikkö Faiz Alshail)

CSC — Tieteen tietotekniikan keskus:

kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska
(kehityspäällikkö Kimmo Koivunen)

Kansalliskirjasto:

palvelujohtaja Johanna Lilja
(apulaiskirjastonjohtaja Liisa Savolainen)

Helsingin yliopisto:

professori Hanna Wass
(yliopistonlehtori Maria Valaste)

Itä-Suomen yliopisto:

yliopistonlehtori Antti Kouvo
(tutkimusjohtaja Petri Kahila)

Jyväskylän yliopisto:

projektipäällikkö Juuso Marttila
(yliopistonlehtori Timo Anttila)

Turun yliopisto:

yliopistonlehtori Milla Salin
(yliopisto-opettaja Rauli Mickelsson)

Åbo Akademi:

professori Kimmo Grönlund
(tutkimusjohtaja Lauri Rapeli)

Tampereen yliopiston kirjasto:

päällikkö, avoimen tieteen palvelut Susanna Nykyri
(tietoasiantuntija Katja Fält)

Tampereen ylioppilaskunta:

opiskelija Max Liikka
(opiskelija Paavo Antikainen)

Tietoarkiston henkilökunnan julkaisuja ja esityksiä

Julkaisuja muissa kuin Tietoarkiston omissa julkaisuissa

Balkan, Lorna, Beeken, Jeannine & Jääskeläinen, Taina (2020). D3: ELSST User Guide and ELSST Translation Guide (Version 1.2). <http://doi.org/10.5281/zenodo.4727778>

Bolton, Sharon, & Jääskeläinen, Taina (2020). Report on creating a CDC Publisher Names Vocabulary and investigating Data Access Interoperability. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4524429>

Dekker, Ron, Smith, Eleanor, Ilijašić Veršić, Ivana, Draščić, Martina, Komljenović, Vanja, Shepherdson, John, Thiel, Carsten, Doorn, Peter, Vipavc Brvar, Irena, L'Hours, Hervé, My Tieu, Van, Bakanova, Nina, Krejčí, Jindřich & Kleemola, Mari (2020). CESSDA Annual Report 2019. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4264305>

L'Hours, Hervé, van Horik, Rene, Kleemola, Mari, Recker, Jonas, Stebe, Janez, & Jerlehag, Birger. (2020). CESSDA Trust Group: Overview of Support Approaches. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3621377>

Jakobsen, Morten, Stoviksen, Silje, Borschewski, Kerrin, Akdeniz, Esra, Moilanen, Katja, Jääskeläinen, Taina, Beeken, Jeannine, Bell, Darren & Bolton, Sharon (2020). User Guide for the CESSDA Metadata Model version 2.0. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4672248>

Jaunsen, Andreas O, Kleemola, Mari, Alaterä, Tuomas J., Lehväslaiho, Heikki, Hasan, Adil, Nordling, Josefine & Assinen, Pauli. (2020). D4.1 An assessment of FAIR-uptake among regional digital repositories (Version 1.0). <http://doi.org/10.5281/zenodo.4045402>

Jääskeläinen, Taina (2020). D2: Terms of Reference for CESSDA Vocabulary Service (Version 2). <http://doi.org/10.5281/zenodo.4153693>

Jääskeläinen, Taina (2020). D5: Terms of Reference for CESSDA Data Catalogue. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4153701>

Jääskeläinen, Taina (2020). Report on the Published Updates to CESSDA Vocabulary Service Content. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4593393>

Kleemola, Mari, Alaterä, Tuomas J., Koski, Niko, Ala-Lahti, Henri, Jerlehag, Birger, L'Hours, Hervé, De Jong, Franciska, van Uytvanck, Dieter, Parkola, Tomasz, Degl'Innocenti, Emiliano; Giacomini, Roberta, Sanesi, Maurizio & van Horik, René (2020). SSHOC D8.2 Certification plan for SSHOC repositories. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4558303>

Kleemola, Mari, Broeder, Daan, Trippel, Thorsten, Alfredsson, Iris, Đurčo, Matej, Illmayer, Klaus, Tsoulouha, Eleni, Sanesi, Maurizio & Degl'Innocenti, Emiliano (2020). MS14 Inventory of existing (meta-) data format interoperability solutions. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4581290>

Lahtinen, Anu, Lukkarinen, Ari, Koivula, Hanna, Liimatainen, Jaana O., Parland-von Essen, Jessica, Tana, Jonas, Koiranen, Joonas, Hakala, Juha, Herrala, Juha, Pajari, Jussi, Hakkila, Kaisa, Hilska-Keinänen, Katja, Nissin, Laura, Karlsson, Liisa, Kuusniemi, Mari Elisa, Vuorinen, Marjut, Frosterus, Matias, Kaarakainen, Meri-Tuulia, Salminen, Nina-Mari, Kanerva, Päivi, Lötjönen, Sari, Päällysaho, Seliina, Suonpää, Sirpa, Lindholm, Tanja, Aalto, Tero, Sipola, Tiina, Suominen, Tommi, Alaterä, Tuomas J. & Pääkkönen, Tuula (2020). Choosing and implementing persistent identifiers : Guide for research organisations. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4395767>

Tietoarkiston henkilökunnan esityksiä 2020

Kansainväliset

van Horik, René & Kleemola, Mari. (2020). How to improve the quality of your repository - SSHOC and certification of repositories. SSHOC Webinar 23.4.2020.

Jääskeläinen, Taina (2020). Introduction to CESSDA Vocabulary Service. SSHOC Online Information Sessions: Open-Source Vocabulary Hosting and Management Platforms. 30.9.2020.

Jääskeläinen, Taina (2020). How CESSDA Vocab Service is used by archives for translation. SSHOC Online Information Sessions: Open-Source Vocabulary Hosting and Management Platforms. 30.9.2020.

Kleemola, Mari (2020). SSHOC metadata interoperability aspects. Realising the European Open Science Cloud - Towards a FAIR Research Data Landscape for the Social Sciences, Humanities and Beyond (Realising EOSC). 16.-19.11.2020.

Kleemola, Mari (2020). Metadata catalogue Integration for interdisciplinary research II workshop. 9.10.2020.

Kleemola, Mari (2020). Metadata catalogue Integration for interdisciplinary research I workshop. 11.9.2020.

Kleemola, Mari (2020). FAIR Certification. Nordic-EOSC Community Support Opportunity webinar. 3.9.2020.

Kleemola, Mari (2020). Next steps for FAIRification of repositories. EOSC-Nordic WP4 webinar. 22.4.2020.

Kleemola, Mari (2020). NeIC All Hands meeting 2020. Geilo, Norja. 27.1.2020.

Kleemola, Mari (2020). CLOSER 2020 conference: Preparing for the future II: international approaches to challenges facing the longitudinal population studies. Lontoo, Iso-Britannia. 16.1.2020.

Kotimaiset

Alaterä, Tuomas J. (2020). Finnish Social Science Data Archive. CoE GameCult Workshop on Open Science. Tampereen yliopisto. 20.10.2020.

Keckman-Koivuniemi, Hannele, Räsänen, Henna, Pellikka, Viivi, Yletyinen, Mette. Tietoaarkisto palvelee. Yhteiskuntatutkimuksen kandidaattiseminaari. Tampereen yliopisto. 27.8.2020.

Keckman-Koivuniemi (2020). Tutkimusaineistojen avaaminen -etäkoulutus. Tampereen yliopisto. 20.4.2020.

Keckman-Koivuniemi (2020). Ailan käytön koulutus. Kirjaston opetustiimi. Tampereen yliopisto. 27.2.2020.

Keckman-Koivuniemi (2020). Tietoaarkiston palvelut tutkimusaineistojen hallinnassa ja avaamisessa. Satakunnan sosiaali-, terveys- ja hyvinvointitutkimuksen päivä. Pori. 21.1.2020.

Kuula-Luumi, Arja (2020). Data opening services in FSD. EDU-foorumi: Open science: publishing, data and data protection. Tampereen yliopisto. 1.12.2020.

Kuula-Luumi, Arja (2020). Haastattelututkimuksen etiikka ja tietosuojat. TUNI haastattelukurssi. Tampereen yliopisto. 30.10.2020.

Kuula-Luumi, Arja (2020). Datan tekijyyden merkitys – esimerkkejä eri tieteenaloilta ja Tietoaarkiston käytännöt. Työpaja tutkimusdatan tekijyydestä. 1.10.2020.

Kuula-Luumi, Arja (2020). Henkilötietojen käsittelystä Tietoaarkistossa. Tutkimuksen tietosuojaryhmä. Tampereen yliopisto, 29.9.2020.

Kuula-Luumi, Arja & Valaranta, Annika (2020). Tutkimusaineiston anonymisointi opinnäyteohjaajille. Tampereen yliopisto. 22.4.2020.

Kuula-Luumi, Arja (2020). Anonymisation of Interviews. Basics of Research Data Management -kurssi. Turku. 18.3.2020.

Kuula-Luumi, Arja (2020). FAIR Data Services in FSD. Basics of Research Data Management -kurssi. Turku. 18.3.2020.

Kuula-Luumi, Arja (2020). Data management. Department of UEF social sciences. Varkaus. 24.2.2020.

Kuula-Luumi, Arja (2020). Sananen ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettisistä periaatteista ja aineistonhallinnasta. Tampereen alueen ihmistieteiden eettinen toimikunnan koulutustilaisuus. Tampere. 30.1.2020.

Laaksonen, Helena (2020). Tietoaarkiston palvelut. Terveiden ja luottamuksen tutkiminen kotimaisten tutkimusinfrastruktuurien aineistoilla -webinaari. 4.11.2020.

Lehto, Emilia (2020). Tietoaarkiston toiminta ja palvelut. Esittely TAU:n varhaiskasvatuksen opiskelijoille. Tampereen yliopisto. 10.9.2020.

Lehto, Emilia (2020). Introducing Finnish Social Science Data Archive. Tampereen yliopisto. 4.9.2020.

Valaranta, Annika & Kuula-Luumi, Arja (2020). Anonymisoinnin perusteet kvanti- ja kvaliaineistoille. Datapalvelun koulutus. Tampereen yliopisto. 10.12.2020.

Valaranta, Annika (2020). Kvalitatiivisen aineiston anonymisointi. Itä-Suomen yliopisto. 24.11.2020.

Valaranta, Annika & Kuula-Luumi, Arja (2020). Anonymisoinnin perusteet kvanti- ja kvaliaineistoille. Tutkimusaineiston anonymisointi -työpaja. Datakouluttamisen kesäpäivä - kouluttajilta kouluttajille. 10.6.2020.

Valaranta, Annika & Kuula-Luumi, Arja (2020). Anonymisoinnin suunnittelu ja anonymisointimenetelmät. Tutkimusaineiston anonymisointi -työpaja. Metropolia ammattikorkeakoulu. Helsinki. 4.2.2020.

TIETOARKISTO

Käyntiosoite: Åkerlundinkatu 5 B, 4. krs Tampere
Postiosoite: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto FSD
33014 Tampereen yliopisto
Puhelin: 040 190 1432
Sähköposti: fsd@tuni.fi
Internet: www.fsd.tuni.fi